

Dok.nr:	KP-033	Versjon:	1.0	Dato:	25.03.2026
Forfattere:	BRSK og Avinor	Godkjent av:	Karl Erik Arnesen		

KURSPLAN

Grunnkurset - Avinor

1 Grunnkurs brann og redning – Avinor

Ved en luftfartsulykke er Avinor ansvarlig for å iverksette nødvendige tiltak for å redde liv og begrense skadeomfang på mennesker, ytre miljø og materielle verdier – i denne rekkefølgen, og frem til politiets skadestedsleder og/eller fagleder brann overtar ansvaret. Dette innebærer at brann- og redningstjenesten må være forberedt på å håndtere alvorlige, tidssensitive og uforutsigbare hendelser som kan oppstå både på og i nærheten av lufthavnen.

Grunnkurset i brann og redning er utviklet for å gi nytilsatte en helhetlig og sertifiserende opplæring som kvalifiserer personell til å inngå i den operative beredskapstjenesten ved Avinors lufthavner. Kurset bygger videre på internopplæring som er gjennomført og bestått ved hjemmelufthavn, og utgjør et sentralt ledd i å sikre en felles, standardisert kompetanse i brann- og redningstjenesten.

Kurset inngår i Avinors grunnopplæring, som ivaretar krav i EASA 139/2014, samt Avinors prosedyrer, standarder og operativ praksis. Formålet er å sikre at alt personell møter både internasjonale krav og nasjonale forventninger til faglig nivå, sikkerhet og profesjonell innsats ved hendelser i luftfarten.

Luftfartsulykker stiller høye krav til strukturert innsats, tydelige prioriteringer og evne til å arbeide effektivt under krevende og tidssensitive forhold. Grunnkurset gir deltakerne nødvendig kunnskap, ferdigheter og operativ trygghet til å bidra til livredning, bevisbevaring og sikker håndtering av alvorlige luftfartshendelser.

Gjennom kurset etableres et solid fundament for operativ tjeneste i brann- og redningstjenesten ved Avinors lufthavner. Etter bestått kurs er personell kvalifisert til å tjenestegjøre som lufthavnbetjenter.

2 Hva lærer du? | Læringsutbytte

Etter at du har gjennomført kurset, har du de grunnleggende kunnskapene og ferdighetene, og den operative tryggheten som trengs for å inngå som lufthavnbetjent i brann- og redningstjenesten ved Avinors lufthavner. Du forstår utstyr, taktikk, kommunikasjon og sikkerhetsrutiner, og du er i stand til å gjøre gode vurderinger, samarbeide effektivt og bidra til trygg, strukturert og profesjonell innsats ved hendelser i luftfarten.

2.1 Kunnskaper

Etter endt kurs:

Tema 1a – Utstyr på brannbilen

- Har du grunnleggende kunnskap om funksjon, bruksområde og oppbygning til det mest sentrale utstyret på brannbilen, slik at du forstår hvordan hvert verktøy inngår i en trygg og effektiv beredskapsinnsats.

Tema 1b – Slangeutlegg og trykktap

- Har du grunnleggende kunnskap om ulike typer slangeutlegg, vannmengde og trykktap, og du forstår hvordan disse faktorene påvirker vannforsyning, slagkraft og effektiv branninnsats.

Tema 2 – Personlig verneutstyr og varmebelastning

- Har du grunnleggende kunnskap om personlig verneutstyr, pressluftapparat og varmebelastning, og du forstår hvorfor riktig beskyttelse, kontroll og bruk av utstyret er kritisk for sikker innsats i farlige miljøer

Tema 3 – Kommunikasjon, radioprosedyre og stressreaksjoner

- Har du kunnskap om hvordan stress påvirker kommunikasjon og beslutningstaking, og du forstår betydningen av tydelige radioprosedyrer, mentale strategier og innøvde ferdigheter under akutte og krevende situasjoner.

Tema 4 – Sløkkemidler og metoder

- Har du kunnskap om egenskaper, funksjon og bruksområder til vann, skum, pulver og CO₂, og du forstår hvordan ulike sløkkemidler og metoder virker og påvirker sikkerhet og effekt i branninnsats.

Tema 5a - Flybrannteori

- Har du kunnskap om brann- og redningstjenestens oppgaver, dimensjonering, responstid, innsatsprinsipper og hvordan ulike flybranner utvikler seg, slik at du forstår hvilke faktorer som påvirker taktiske valg og sikker innsats.

Tema 5b – Grunnleggende brannteori

- Forstår du hvordan branntrekanten, kjedereaksjon, pyrolyse og forbrenningsforhold påvirker brannens oppstart, utvikling og spredning.

Tema 6 og 7 – Flykjennskap og farlig gods

- Kjenner du til hovedprinsippene innen flykjennskap og farlig gods, inkludert risiko knyttet til drivstoff, luftfartøysystemer, nødutganger og merking av farlig gods, samt hvor du finner korrekt informasjon under en hendelse.

Tema 8 – Brann- og redningstjenestens oppgaver i krisehåndtering

- Forstår du grunnprinsippene for skadestedsorganisering, brann- og redningstjenestens hovedoppgaver i livreddende innsats, og betydningen av tidlig struktur, prioritering og samvirke med andre nødetater.

2.2 Ferdigheter

Etter endt kurs:

Tema 1a – Utstyr på brannbilen

- Kan du identifisere, hente frem og gjøre rede for korrekt bruk av brannbilens utstyr i relevante situasjoner, og du kan anvende dette på en måte som støtter sikker og målrettet innsats.

Tema 1b – Slangeutlegg og trykktap

- Kan du planlegge og gjennomføre riktige slangeutlegg, beregne trykktap og stille pumpetrykk slik at du sikrer nødvendig vannmengde og optimal effekt i strålerøret.

Tema 2 – Personlig verneutstyr og varmebelastning

- Kan du ta på, kontrollere og bruke personlig verneutstyr og pressluftapparat riktig, samt vurdere egen varmebelastning og utføre nødvendige tiltak for å jobbe sikkert og effektivt i krevende omgivelser.

Tema 3 – Kommunikasjon, radioprosedyre og stressreaksjoner

- Kan du bruke tydelig, strukturert og presis radiokommunikasjon, og du kan anvende grunnleggende teknikker for å holde hodet kaldt, formidle korrekt informasjon og skape kontroll i situasjoner med høyt press og stress.

Tema 4 – Sløkkemidler og metoder

- Kan du velge og bruke riktig sløkkemiddel og metode tilpasset branntype og situasjon, inkludert vurdering av vannmengde, dråpestørrelse, skumkvalitet og taktisk bruk av pulver og CO₂.

Tema 5a – Flybrannteori

- Kan du vurdere situasjoner ved flybrann, identifisere branntyper, og anvende grunnleggende metoder for slokking, ventilering og taktisk oppkjøring, inkludert samarbeid med utrykningsleder og bruk av riktige sløkkemidler.

Tema 5b – Grunnleggende brannteori

- Kan du identifisere og vurdere brannforløp, røyktype, varmeutvikling og branngassdannelse, og bruke denne kunnskapen til å gjøre trygge taktiske valg.

Tema 6 og 7 – Flykjennskap og farlig gods

- Kan du identifisere kritisk informasjon, vurdere risiko og velge hensiktsmessige tiltak ved luftfartøyhendelser – inkludert evakuering, brann- og redningsinnsats, og håndtering av mulig farlig gods.

Tema 8 – Brann- og redningstjenestens oppgaver i krisehåndtering

- Kan du bidra til å etablere og strukturere et skadested, ta riktige operative valg i tidlig fase, og gjennomføre trygg og målrettet håndtering av skadde og evakuerte frem til helsepersonell overtar.

2.3 Generell kompetanse

Etter endt kurs:

Tema 1a – Utstyr på brannbilen

- Forstår du betydningen av å ha operativ oversikt, gode rutiner og ansvarlighet knyttet til brannbilens utstyr, og du kan bidra til sikkerhet, effektivitet og samhandling under innsats.

Tema 1b – Slangeutlegg og trykktap

- Kan du anvende kunnskap og vurderinger om slangeutlegg og trykktap i operative situasjoner, og bidra til sikker, effektiv og situasjonstilpasset innsats for hele laget.

Tema 2 – Personlig verneutstyr og varmebelastning

- Kan du anvende kunnskap og erfaring til å ivareta egen og andres sikkerhet gjennom ansvarlig bruk av verneutstyr, gode rutiner, og bevissthet om risiko knyttet til varme, fysisk belastning og farlige atmosfærer.

Tema 3 – Kommunikasjon, radioprosedyre og stressreaksjoner

- Kan du bidra til trygghet, samhandling og situasjonskontroll ved å være bevisst egen stressreaksjon, ivareta profesjonell kommunikasjon og ta ansvar for klar og effektiv informasjon under kritiske hendelser.

Tema 4 – Slokkemidler og metoder

- Kan du gjøre sikre og faglig begrunnede valg av slokkemidler og metoder, og bidra til en effektiv, trygg og situasjonstilpasset innsats gjennom forståelse av risiko, begrensninger og konsekvenser ved feil bruk.

Tema 5a – Flybrannteori

- Kan du bidra til sikkerhet, koordinert innsats og gode beslutninger ved flyrelaterte hendelser, gjennom forståelse av prioriteringer, roller, beredskapsgrader og taktiske prosesser som vindusmelding, første innsatsordre og 360-vurdering.

Tema 5b – Grunnleggende brannteori

- Kan du reflektere over risiko ved brannutvikling og røyk/bran-ngasser, og bidra til sikker og effektiv innsats gjennom faglig begrunnede vurderinger.

Tema 6 og 7 – Flykjennskap og farlig gods

- Kan du opptre strukturert og sikkert ved usikker eller ukjent risiko, kommunisere tydelig, følge prosedyrer, og bidra til trygg og koordinert innsats ved hendelser som involverer luftfartøy og farlig gods.

Tema 8 – Brann- og redningstjenestens oppgaver i krisehåndtering

- Kan du opptre rolig, profesjonelt og koordinert i krevende hendelser, og sikre god samhandling, tydelig kommunikasjon og effektiv innsats på tvers av nødetater.

3 Målgruppe og opptakskrav

Kursets målgruppe er nytilsatte og annet personell som skal inngå i Avinors brann- og redningstjeneste og kvalifiseres til stilling som lufthavnbetjent. Kurset er også tilrettelagt for personell ved andre lufthavner i Norge som ikke er en del av Avinor, men som har tilsvarende operative oppgaver innen brann- og redningsberedskap.

For å bli tatt opp til kurset må følgende være oppfylt:

- Bestått teoretisk og praktisk internopplæring ved egen lufthavn.
- Bestått medisinsk og fysisk godkjenning.
- Førerkort klasse C.

4 Oppbygning og arbeidsformer

Kurset har en varighet på 2 sammenhengende uker, og gjennomføres som et fysisk kurs ved BRSK. Undervisningen er lagt opp slik at deltakerne får gradvis utviklet både teoretisk forståelse og praktiske ferdigheter som er nødvendige for å kunne tjenestegjøre som lufthavnbetjent i brann- og redningstjenesten. Kurset er kontinuerlig progressivt, med en balansert kombinasjon av teori, praktisk trening og scenariobaserte øvelser.

Kursdeltakerne møter et bredt spekter av arbeidsformer som forelesninger, gruppearbeid, individuelt arbeid, praktiske øvelser, scenario- og simuleringsbasert trening, og veiledning underveis. Det legges særlig vekt på praktiske øvelser og realistiske scenarioer som utvikler operativ trygghet og ferdigheter i tråd med læringsutbyttet.

For å sikre læring og forståelse vil kursdeltakere systematisk vurderes etter øvelser og scenarioer. Instruktører og kursdeltakere går sammen og vurderer måloppnåelse, håndtering av situasjonen, taktiske valg og forbedringspunkter. Vurderingene er en integrert del av læringsprosessen og skal styrke refleksjon, sikre felles praksis og bidra til overføring av læring til operativ tjeneste. Det forventes aktiv deltakelse fra alle kursdeltakere i disse prosessene.

Arbeidsformene er utformet for å sikre aktiv deltakelse, faglig forståelse og forberedelse til selvstendig innsats i brann- og redningstjenesten.

5 Arbeidskrav

Kursets aktiviteter, øvelser og undervisningsøkter inngår som en viktig del av arbeidskravene. Deltakerne forventes å delta aktivt gjennom hele kursperioden, herunder i forelesninger, gruppearbeid, individuelt arbeid, praktiske øvelser, scenario- og simuleringsbasert trening samt veiledningsøkter.

Det er særlig viktig at praktiske øvelser og scenarioer gjennomføres, da disse utgjør en sentral del av læringsutbyttet. Vurderinger underveis er også viktige for refleksjon, forståelse og faglig utvikling, og deltakerne oppfordres til å bidra aktivt i disse.

Kursplan: Grunnkurset - Avinor

Dersom en deltaker blir forhindret fra å delta i deler av kurset eller gjennomføre et arbeidskrav, kan det – etter en faglig vurdering – legges til rette for alternative løsninger eller ny gjennomføring der dette er praktisk og pedagogisk mulig.

For å få kurset godkjent må arbeidskravene samlet sett vurderes som oppfylt.

Arbeidskravene er utformet for å støtte læringsprosessen og bidra til at deltakerne oppnår nødvendig kompetanse, og innebærer tett veiledning og oppfølging gjennom hele kursperioden.

6 Vurdering

Kurset avsluttes med både en teoretisk og en praktisk eksamen. Begge eksamener må være bestått for å få godkjent kurs. Vurdering gjennomføres i henhold til Eksamensreglementet for kurs og opplæring (SYS-015).

Teoretisk eksamen

Den teoretiske eksamenen gjennomføres individuelt og har en varighet på 1 time. Eksamen består av oppgaver som dekker kursets sentrale temaer, og det kreves minst 85 % riktige svar for å bestå. Vurderingsuttrykket er bestått/ikke bestått.

Praktisk eksamen

- Praktisk eksamen gjennomføres som en operativ øvelse bestående av tre deler. Hver del vurderes individuelt og må bestås for å få bestått praktisk eksamen.
- Under eksamen er både faglærer (instruktør ved kurset) og en uavhengig sensor til stede.
- Faglærer og sensor vurderer prestasjonen uavhengig av hverandre gjennom separate sjekklistene og poengskjema.
- Eksamen vurderes etter sikkerhet, metode, kommunikasjon og gjennomføring inngår i vurderingen. I tillegg vurderes tidsbruk.
- Etter eksamen sammenligner faglærer og sensor sine resultater. Ved uenighet er sensor vurdering førende.
- Det kreves minst 85 % oppnåelse for å bestå.
- Vurderingsuttrykket er bestått/ikke bestått.

Forutsetninger for å bestå kurset, oppsummert:

Kurset bestås når følgende kriterier er oppfylt:

- Alle obligatoriske deler av kurset er gjennomført.
- Teoretisk eksamen er bestått ($\geq 85\%$).
- Praktisk eksamen er bestått ($\geq 85\%$, og alle tre deler er godkjent).

7 Litteratur

All litteratur og e-læringsinnhold i kurset er internprodusert av Avinor og foreligger ikke i publisert form. Derfor oppgis materialet uten APA-referanser.

Intern litteratur:

- Lærehefte – Tema 1a: Utstyr på brannbilen
- Lærehefte – Tema 1b: Slangeutlegg og trykktap
- Lærehefte – Tema 2: Personlig verneutstyr og varmebelastning
- Lærehefte – Tema 3: Kommunikasjon, radioprosedyre og stressreaksjoner
- Lærehefte – Tema 4: Sløkkemidler og sløkkemetoder
- Lærehefte – Tema 5a: Grunnleggende brannteori
- Lærehefte – Tema 5b: Flybrannteori
- Lærehefte – Tema 6 og 7: Flykjennskap og farlig gods
- Lærehefte – Tema 8: B&R oppgaver i Krisehåndtering, livreddende innsats og ivaretagelse av skadde og evakuerte.
- Lærehefte – Veileder for innsats mot luftfartøy

Obligatoriske e-læringskurs:

- E-læring: Lufthavnbetjent - teori
- E-læring: Brannteori
 - Modul 1 – Kommunikasjon, beredskapsgrader og farlig gods
 - Modul 2 – HMS og egensikkerhet, fly og helikopterkjennning
 - Modul 3 – Branninnsats, inntreden, brannteori, sløkkemidler og slikkeutstyr
 - Modul 4 – Bistand ved evakuering. Skadestedsorganisering og krisehåndteringsplan
 - Modul 5 – Grunnleggende brannteori
 - Modul 6 – Personlig verneutstyr og varmebelastning
 - Modul 7 - Sløkkemidler, sløkkeutstyr og slangeutlegg
 - Modul 8 – Brannbil med utstyr
 - Modul 9 - Flybrannteori
- E-læring: Innsats mot luftfartøy